

Sprawozdanie z działalności Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grójcu za rok 2023 r.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grójcu realizując zadania z zakresu pomocy społecznej świadczy pomoc w zakresie:

Przyznawania i wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej.

1. Przyznawanie dotyczy świadczeń niepieniężnych, tj.:

- udzielania schronienia,
- zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania,
- sprawiania pogrzebu,
- zapewnienia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych,
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne.

2. Wypłacanie dotyczy świadczeń pieniężnych, tj.:

- zasiłków stałych,
- zasiłków okresowych,
- zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych.

Do **zadań własnych** z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez gminę należy m.in.:

1. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, celowych specjalnych w szczególności na:

- żywność w ramach programu wieloletniego - środki własne na kwotę – **47 750,00 zł**
- żywność w ramach programu wieloletniego - dotacja rządowa - na kwotę – **36 200,00 zł**
Razem 83 950,00 zł
- zdarzenie losowe – 1 rodzina – na kwotę **7 000,00 zł**
- żywność, obuwie, odzież, leki i leczenie, pokrycie kosztów energii elektrycznej i gazu, zakup ogrzewania, w tym opału, środki czystości, środki opatrunkowe, artykuły higieniczne oraz inne (bilety na dojazdy do schronisk dla osób bezdomnych, do miejsca zamieszkania, do szkoły, do szpitala, opłacenie badań lekarskich, zakup okularów, zaległa opłata za przedszkole, na zdjęcia do dowodu osobistego i inne)

na łączną kwotę - **93 823,68 zł**

Razem: 100 823,68 zł

2. Udzielanie pomocy w formie niepieniężnej:

- sprawienie pogrzebu - 13 osób na kwotę **53 892,00 zł**
- schronienie - 12 osób na kwotę **78 902,70 zł**
- dożywianie dzieci i młodzieży w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”:
 - środki własne na kwotę **27 889,40 zł;**
 - dotacja rządowa na kwotę **46 721,00 zł.**
- dożywianie dorosłych w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”
 - posiłki z dotacji rządowej dla dorosłych w jadłodajni na kwotę **6 246,00 zł**
/okres 4 miesięcy/
 - posiłki ze środków własnych dla dorosłych w jadłodajni na kwotę **2 439,00 zł**
/okres 4 miesięcy/

- dożywianie poza programem wieloletnim:
 - dzieci i młodzież: śniadania, podwieczorki, kolacje, całodzienne wyżywienie na kwotę - **40 034,60 zł**;
 - posiłki dla dorosłych ze środków własnych w jadalni na kwotę – 6 290,06 zł /okres 4 miesięcy/

Razem: 262 414,76 zł

3. Wypłacanie zasiłków okresowych dla 88 rodzin –finansowane z dotacji rządowej, przyznane z powodu:

- bezrobocia - 23 osób na kwotę **31 916,47 zł**
- długotrwałej choroby - 27 osoby na kwotę **30 648,29 zł**;
- niepełnosprawności - 14 osób na kwotę **34 602,10 zł**;
- innych przyczyn - 38 osoby na kwotę **49 432,24 zł**.

– na łączną kwotę 146 599,10 zł

4. Wypłacanie zasiłków stałych z powodu całkowitej niezdolności do pracy, z wieku lub niepełnosprawności dla 100 osób na kwotę 596 798,19 zł /wypłacone z dotacji rządowej/.

5. Wypłacanie dodatków mieszkaniowych – 1448 dodatków na kwotę **415 820,88 zł**.

6. Odpłatność za pobyt w DPS – 56 osób na kwotę 2 248 465,03 zł.

Do zadań zadań zleconych gminie należy:

1. **Dodatki elektryczne** – 48 dodatków na kwotę **57 000,00 zł**.
2. **Świadczenia rodzinne**: wypłacono ogółem 17589 świadczeń rodzinnych takich jak: świadczenia rodzicielskie, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, świadczenia pielęgnacyjne i zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka na łączną kwotę **5 579 776,31 zł**, w tym jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka dla 88 rodzin na kwotę **88 000,00 zł**.
3. **Składki emerytalno – rentowe** 775 świadczeń na kwotę **484 393,00 zł**.
4. **Świadczenia z funduszu alimentacyjnego** - 1541 świadczeń na kwotę **697 205,51 zł**.
5. **Opłacanie składki zdrowotnej** za osoby pobierające **zasiłek stały, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna i świadczenie pielęgnacyjne** - 1438 świadczeń na kwotę **153 849,18 zł**.
6. **Karta Dużej Rodziny** – dotacja celowa z budżetu państwa przeznaczona na realizację rządowego programu dla rodzin wielodzietnych. Z tej formy skorzystało **108** rodzin.
Poniesione wydatki w kwocie 2190,00 zł przeznaczone były na koszty obsługi.
7. **Dodatki osłonowe** – zadania zlecone finansowane przez budżet państwa.
Dodatki osłonowe otrzymały 2 gospodarstwa domowe a kwota wypłaconych dodatków wyniosła **1 450,00 zł plus koszty obsługi 29,00 zł**.

- 8. Dodatki węglowe** – finansowane przez budżet państwa z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19, wypłacono 9 dodatków na kwotę **27 000,00 zł**.
- 9. Dodatki dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła** – finansowane przez budżetu państwa z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 - wypłacono 3 dodatki na kwotę **4 500,00 zł**.
- 10. Stypendia szkolne** dla 66 uczniów na kwotę **61 392,52 zł**.
- 11. Dodatki gazowe** wypłacono na kwotę **31 796,60 zł**.

W roku 2023 MGOPS w Grójcu realizował wypłaty z Funduszu Pomocy Ukrainie w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa:

- 1. Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł** na osobę i obsługa zadania – 144 świadczenia na kwotę **43 200,00 zł** plus koszty obsługi w wysokości 864,00 zł; koszt ogółem to **44 064,00 zł**.
- 2. Świadczenia rodzinne** takie jak: zasiłki rodzinne z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, świadczenia rodzicielskie, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, składki emerytalno – rentowe przy świadczeniu pielęgnacyjnym – ogółem 816 świadczeń na kwotę **291 734,95 zł** plus koszty obsługi.
- 3. Stypendia szkolne** dla 7 uczniów – na kwotę **9 670,40 zł**
- 4. Świadczenie pieniężne i niepieniężne** (posiłki dla dzieci i młodzieży w szkole i przedszkolu, zasiłki celowe, zasiłki okresowe) – **13 305,36 zł**
- 5. Bezpłatna pomoc psychologiczna** – **5 760,00 zł**

Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Z wyżej wymienionej formy pomocy w 2023 r. skorzystało łącznie **92 osób, w tym 3 dzieci**.

W 2023 roku Miejsko -Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował Program „Opieka Wytchnieniowa - edycja 2023”. Usługi opieki wytchnieniowej były świadczone w ramach pobytu dziennego – dla 14 osób, w ramach pobytu całodobowego – dla 20 osób.

Przyznając świadczenia w formie pieniężnej i naturze Ośrodek wydaje decyzje administracyjne.

W roku 2023 ogółem wydano 5557 decyzji, w tym:

- **fundusz alimentacyjny – 144 decyzji**
- **zasilek rodzinny – 544 decyzji**
- **specjalny zasilek opiekuńczy – 5 decyzji**
- **świadczenie pielęgnacyjne – 171 decyzji**
- **zasilek pielęgnacyjny – 270 decyzji**
- **jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – 100 decyzji**
- **świadczenie rodzicielskie – 41 decyzji**
- **jednorazowe świadczenie „za życiem” – 2 decyzje**
- **zasiłki celowe i w naturze, zasiłki stałe, zasiłki okresowe, usługi opiekuńcze - 1708 decyzji**
- **dotatki mieszkaniowe – 270 decyzji**

Ponadto Ośrodek wydał 186 zaświadczeń dotyczących korzystania z pomocy naszego Ośrodka. A także 216 informacji dotyczących przyznania świadczenia.

W ramach działalności Ośrodka świadczona jest również pomoc polegająca na prowadzeniu **pracy socjalnej**. Ogółem w ramach pracy socjalnej w 2023 r. udzielono pomocy **537** rodzinom.

Istotnym elementem prowadzonej pracy socjalnej jest:

1. Udzielanie mieszkańcom naszej gminy informacji, wskazówek i pomocy w celu samodzielnego rozwiązywania problemów będących przyczyną trudnej sytuacji życiowej.
2. Pracownicy socjalni wskazują mieszkańcom możliwości pomocy ze strony innych instytucji państwowych, samorządowych a także organizacji pozarządowych.
3. Pracownicy socjalni pomagają określić i ocenić bariery utrudniające funkcjonowanie w społeczeństwie.
4. Udostępniają informacje pomagające w rozwiązywaniu problemów.
5. Wspomagają prawidłowe funkcjonowanie rodzin.
6. Przygotowują plany działania na rzecz podejmowania zmian, które są możliwe do realizacji.
7. Pracownicy socjalni kierują naszych mieszkańców na bezpłatne konsultacje do specjalistów (prawnik, psycholog, terapeuta) przyjmujących w dwóch Punktach Konsultacyjnych:
 - przy siedzibie MGOPS - Al. Niepodległości 6a;
 - Gminny Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień - ul. Bankowa 3 lok 9.

MGOPS w Grójcu oferuje i angażuje się w wiele projektów i programów na rzecz rodzin i osób będących w potrzebie.

W 2023 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grójcu uczestniczył w programie „**Korpus Wsparcia Seniorów**”. Działania pracowników miały na celu wspomóc osoby powyżej 65 roku życia w trudnych czasach spowodowanych pandemią.

W ramach programu dokonywano usług wsparcia takich jak: realizacja zakupu artykułów spożywczych, niezbędnych leków i artykułów higienicznych. Udzielano wsparcia emocjonalnego i informacyjnego osobom potrzebującym. Na ten cel MGOPS Grójec wydatkował **3 326,00 zł** środków z dotacji przyznanych z budżetu państwa oraz 832,00 zł ze środków własnych na realizację programu **w ramach Modułu I.**

Z kolei **w ramach Modułu II** dysponowano 31 opakami bezpieczeństwa wraz z usługą teleopieki medycznej zakupionymi dla seniorów w latach ubiegłych. Poniesione na ten cel wydatki wyniosły **19 634,00 zł, w tym 15678,00 zł z budżetu państwa i 3956,00 środki własne.** Ogółem na realizację programu wydatkowano **23 792,00 zł.**

W ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020 współfinansowanego Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w 2023 r. tutejszy Ośrodek dzięki współpracy z Fundacją „Koalicja dla Młodych” z siedzibą w Białobrzegach (przekształconą w Fundację „Klementyna”), Wolontariatem „Dobre Serce” w Pniewach i Kościołem Starokatolickim w Rzeczypospolitej Polskiej z siedzibą w Świdwinie pozyskał paczki żywnościowe dla klientów Ośrodka. Pracownicy socjalni wystawili skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej przy wsparciu ww. trzech Fundacji. Łącznie w 2023 r. wystawiono **146 skierowań**, gdzie pomoc uzyskało **277 osób**, w tym 4 skierowania dla obywateli z Ukrainy, wsparciem objęto 13 osób z Ukrainy.

Ponadto dzięki współpracy z Kościołem Starokatolickim 11 osób wzięło udział w całodziennych warsztatach ekonomicznych „Efektywne gospodarowanie pieniędzmi” oraz w warsztatach kulinarnych „Zasady zdrowego odżywiania” i dietetycznych „Wpływ komory normobarycznej”, które odbyły się w siedzibie tutejszego Ośrodka.

W okresie od 04.03.2023 r. do 10.06.2023 r. prowadzone były warsztaty dla rodziców i dzieci w ramach III edycji projektu socjalnego „Moja Rodzina – Moją Siłą”, które odbywały się w Grójeckim Ośrodku Kultury, w Parku Miejskim usytuowanym przy Grójeckim Ośrodku Kultury oraz w Bibliotece Pedagogicznej w Grójcu przy ul. Różanej 9. Przeprowadzone warsztaty objęły swoim zakresem działania w ramach profilaktyki selektywnej.

Planowana liczba osób (rodziców z dziećmi) mających brać udział w warsztatach to 49 osób, wzięło udział 36 osób. Odbył się cykl 14 spotkań warsztatowych.

Działania podjęte w ramach III edycji projektu socjalnego „Moja Rodzina – Moją Siłą” poszerzyły ofertę gminnej sieci wsparcia dla dzieci i rodziców zagrożonych uzależnieniem i przemocą, stanowiły uzupełnienie oferty zajęć pozaszkolnych dla dzieci z rodzin defaworyzowanych na terenie miasta Grójec a tym samym przyczyniły się do wzrostu szans pomocy i wsparcia dla rodzin zagrożonych problemem alkoholowym i/lub problemem przemocy.

Tematyka zajęć warsztatowych dla dzieci i rodziców obejmujących cykl 14 spotkań skoncentrowana była na ograniczeniu zaburzeń życia rodzinnego związanych z takimi czynnikami ryzyka jak: występowanie przemocy, zagrożenie nadużywaniem alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych poprzez zwrócenie szczególnej uwagi na potrzeby rozwojowe dzieci oraz na relację rodzic-rodzic rodzic-dziecko, na wzmocnienie współpracy zarówno pomiędzy dorosłymi jak i pomiędzy rodzicami i dziećmi., rozwijanie umiejętności komunikacyjnych, rozpoznawanie i nazywanie emocji.

Podczas zajęć wspólnych dzieci i rodziców zrealizowano tematykę: integracja w grupie, rozwijanie umiejętności postępowania zgodnie z ustalonymi zasadami w grupie, zwrócenie uwagi na indywidualne i rodzinne zasoby, rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażania własnego zdania na forum, wzmocnienie poczucia własnej wartości, rozwijanie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji, rozwijanie umiejętności współpracy i podziału zadań między członkami rodziny, kształtowanie umiejętności wyznaczania celów osobistych i rodzinnych, rozwijanie umiejętności rozpoznawania potrzeb szczególnie potrzeb dzieci, uświadomienie sobie czym są wartości i jakie wartości są istotne w konkretnych rodzinach, rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem poprzez kontakt z przyrodą oraz sztuką, pogłębienie wiedzy na temat własnej osoby.

W ramach biblioteczki projektowej rodzice i dzieci wypożyczali książki o tematyce emocji, potrzeb, rozwiązywania konfliktów, porad dla rodziców takich wydawnictw m.in. jak: MiND, Kapitan Nauka, Helion autorstwa m.in. takich autorów jak: Jesper Juul, Marek Michalak. Zakupione w ramach projektu książki będą dostępne dla rodzin zagrożonych przemocą, uzależnieniami i problemami opiekuńczo-wychowawczymi korzystających z pomocy społecznej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Największe trudności związane z były z przestrzeganiem zasad grupowych, wyrażaniem przez dzieci własnego zdania na forum, podziałem zadań między członkami rodziny, wyznaczaniem celów osobistych i rodzinnych, rozpoznawaniem przez dorosłych potrzeb dzieci.

Otrzymane wsparcie podczas warsztatów zdecydowanie było pomocne w poprawie jakości komunikacji w rodzinie i współpracy oraz w zwróceniu uwagi rodziców/opiekunów na potrzeby dzieci. Warsztaty zwróciły także uwagę rodziców i opiekunów na to, że rodzina jest czynnikiem chroniącym przed podejmowaniem przez dzieci zachowań ryzykownych.

Z relacji rodziców biorących udział w warsztatach wynika, że są zainteresowani kolejnymi projektami, które brałyby pod uwagę : warsztaty komunikacji i budowania dobrych relacji w rodzinie, warsztaty umiejętności wychowawczych, warsztaty rękodzieła.

Większość rodzin, które wzięły udział w projekcie, chce w dalszym ciągu korzystać z biblioteczki dla dzieci i rodziców.

W 2023 roku pracownicy socjalni MGOPS Grójec wytypowali **13 dzieci**, które uczestniczyły w pólkoloniach letnich „Fabryka Wspomnień” z programem profilaktyki uzależnień. Pobyt dzieci sfinansowany został przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grójcu.

We współpracy z Parafią Św. Mikołaja w Grójcu organizujemy corocznie akcję z okazji Bożego Narodzenia pod nazwą „I Ty możesz zostać Świętym Mikołajem”. W 2023 r. istniała możliwość zerwania Aniołka z drzewka z imionami dzieci z naszych rodzin i ufundowania im świątecznych paczek. **82 dzieci** otrzymało prezenty od mieszkańców Gminy Grójec.

W Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy w Grójcu w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie prowadzone jest również poradnictwo psychologiczne w języku ukraińskim.

W tutejszym Ośrodku istniała również możliwość skorzystania z bezpłatnej pomocy specjalistów świadczonej przez Fundację Instytut Praworządności dla Osób Pokrzywdzonych Prześpiństwem.

W ramach działalności Ośrodka działa Zespół Interdyscyplinarny, który ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy domowej, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą. W roku 2023 odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. Powołano również 56 grup roboczych, które odbyły 172 spotkania. Powołane grupy robocze prowadziły nieprzerwanie działania w formie bezpośrednich spotkań w siedzibie MGOPS Grójec. W trakcie spotkań członkowie tychże grup zajmowali się indywidualnymi przypadkami występowania przemocy domowej potwierdzonymi wypełnionymi kwestionariuszami Niebieskich Kart oraz notatkami służbowymi.

Ponadto w tutejszym Ośrodku odbył się cykl 10 spotkań dla ofiar przemocy zorganizowany przez Fundację „Klementyna” z siedzibą w Białobrzegach w ramach programu „Pomarańczowa Energia”.

W strukturze Ośrodka działają:

1. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze w Grójcu.
2. Świetlica Socjoterapeutyczna przy Publicznej Szkole Podstawowej w Bikówku.
3. Świetlica Socjoterapeutyczna przy Publicznej Szkole Podstawowej w Częstoniewie.
4. Świetlica Socjoterapeutyczna przy Publicznej Szkole Podstawowej w Lesznoli.

W zajęciach wyżej wymienionych ośrodków wsparcia uczestniczyło **57** dzieci.

Naszym celem jest maksymalne zwiększenie jakości i efektywności społecznego oddziaływania naszej instytucji, inicjowanie ruchów samopomocowych i obywatelskich oraz praktyczne wdrażanie pracy zespołowej i wolontarystycznej.

Mamy nadzieję, że nowe wyzwania w naszej działalności przyczynią się do poprawy funkcjonowania społeczności lokalnej oraz umożliwią wzrost samodzielności w procesie radzenia sobie z trudnościami życiowymi.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grójcu realizując zadania z zakresu pomocy społecznej kieruje się zasadą „pomocniczości”, tzn. w pierwszej kolejności pomaga klientom w korzystaniu z ich własnych środków, możliwości i uprawnień, a dopiero potem – jeśli jest taka konieczność – przyznaje, wypłaca lub organizuje inne świadczenia, do których klient jest uprawniony.

Ponadto pomocą na rzecz podopiecznych naszego Ośrodka wykazują się liczne instytucje chcące we własnym zakresie wspomóc działanie naszej instytucji Radni Rady Miejskiej i pracownicy Urzędu Gminy, mieszkańcy Gminy Grójec, Związek Harcerstwa Polskiego w Grójcu, Straż Miejska i wielu ludzi dobrego serca. Inicjatywy te są podejmowane z okazji przekazywania paczek dla naszych podopiecznych najczęściej w okresie przedświątecznym.

Pracownicy Ośrodka biorą również udział w organizowaniu festynu z okazji Dnia Dziecka przez Publiczną Szkołę Podstawową Nr 1 w Grójcu.

Nasz Ośrodek dzięki owocnej współpracy z instytucjami i ludźmi dobrej woli - pozyskuje używane meble, sprzęt domowy, wózki dziecięce, odzież oraz zabawki, które przekazujemy potrzebującym. Również dzięki takim inicjatywom możemy odczuć ich wdzięczność i satysfakcję z wykonanej pracy socjalnej.

DYREKTOR
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Grójcu

mgr Lidia Radecka